

2018 – MAREA UNIRE și TRIBUNISMUL (V):

Temelia de granit a României. Unirea unei jumătăți a neamului nostru!

Temelia de granit a României
Unirea unei jumătăți a neamului nostru!

24 ianuarie - Mica Unire

Măria Ta!
"Fă, ca legea să înlocuiască arbitrajul.
Fă, ca legea să fie tare ...
ca domn, fi bun, blând, bun mai ales pentru aceia, pentru cari cei mai mulți domni din trecut au fost nepăsători sau răi!
Fi simplu,... fi domn, cetățean!"

Mihail Kogălniceanu
1817, Iași, Moldova
1891, Paris, Franța
Unirea Principatelor „cheia bolții, fără care s-ar prăbuși tot edificiul național”

Măria Ta! Urechea
Ta să fie deschisă pentru adevăr și închisă pentru minciună și lingușire!

noi n'am uitat însă a ne închina smeriți idealului unei uniri sufletești, unei uniri culturale cât mai desăvârșite.
Respectăm drepturile altora, dar noi nu lăsăm o iotă din drepturile noastre ... să fie domnie de pace și de dreptate
Împacă patimile!

Soarta a împărțit pe Români în atâtea provincii ...
România alt. nu are ocrotitor, de cât pe Dumnezeu și sabia sa!

Țara dorește om nou la legi noi ... Fii omul epocii! Fă ca legea să fie tare - România nu are alt ocrotitor decât pe Dumnezeu ...!

Continuăm reproducerea articolului despre „Mica Unire” publicat în “Tribuna” (Sibiu) nr. 20 din 1/14 februarie 1903: «Dacă soarta ne-a împărțit pe Români în atâtea provincii, rupându-ne dela olaltă și împrăștiindu-ne cum vânturile împrăștie sămânța și dacă noi am avut și am păstrat bunul simț de a nu nesocoti nici odată obligămintele noastre politice față cu statul, căruia plătim biruri și dăm ostași, - noi n'am uitat însă a ne închina smeriți idealului unei uniri sufletești, unei uniri culturale cât mai desăvârșite. Respectăm drepturile altora, dar noi nu lăsăm o iotă din drepturile noastre.

Prin ridicarea colonelului Ioan Cuza la vrednicia de principe al celor două țări surori, par'că se reteză dintr'o lovitură energetică de spadă capul acelu balaur, care mistuia până atunci forțele cele mai bune ale fraților din Principate: “Oarba neunire” ... Moldoveni și Munteni se luminau ca unul de sfântul duh al iubirii de neam și din inimi curate pecetluiră cu votul lor unanim unirea unei jumătăți a neamului nostru. Ceea ce firea făcuse dela început, dar soarta rea desfăcuse cu răutate – s'a restabilit odată pentru vecie: două mici state surori s'au topit într'un stat unitar, două frânturi de neam într'un popor întreg ... la minte, dacă este numai o jumătate etnicește. (...) Astăzi, după patruzeci și patru de ani, o țeară liberă și un popor stăpân pe soarta lui slăvește vrednicia strămoșilor și la mormântul lor toată populația României își pleacă plină de cucernicie genunchii. Ear pe când o astfel de jumătate a neamului nostru își fericește zilele, cealaltă jumătate privește cu ochi umezi la

bucuria fraților și din sufletul acelora scoate vigoarea credinței în vremuri mai bune. Este de sine înțeles, că ziua cea binecuvântată a fost sărbătorită de cătră toată suflarea din regat. Guvernul și toate autoritățile civile și militare ale țării, biserica, școalele dela dascălul din sat până la profesorii universității, apoi diferitele societăți culturale au fost un gând și o simțire în preamărirea actului dela 1859. Fanfarele gardei palatului răsunau și ele sărbătorește, răspândind în largul Bucureștilor conștiința liniștitoare, că domnul României – “apărătorul de țeară”, cum i se zice în imnul regal – se găsește și acum, ca totdeauna, între supușii săi credincioși, cu inima bătând același ritm ca sufletele românești.

În fruntea societăților naționale “Liga pentru unitatea culturală” și-a avut și de astă dată rolul conducător (...)

Înfăptuirea Unirii Principatelor Române, în concepția avocatului și istoricului liberal Mihail Kogălniceanu (1817, Iași- 1891, Paris) reprezintă „cheia bolții, fără care s-ar prăbuși tot edificiul național”. Ca student în Franța (la Lunéville) și ulterior al Universității Humboldt (Berlin) susținea că „Nu am venit la Paris doar ca să învățăm cum să vorbim franțuzește ca francezii, ci și să împrumutăm ideile și lucrurile de trebuință ale unei națiuni atât de luminate și de libere”. Influențat de principiile și ideile filozofiei lui Hegel, prin care legile trebuiau adaptate spiritului individual al națiunilor, el susținea că a fost prima persoană care a folosit echivalentele moderne din limba franceză a cuvintelor „român” și „România” („roumain” și „Roumanie”) înlocuind referirile la „moldovean” și „valah”, referindu-se explicit și la cauza tuturor românilor ce trăiau în principate și în ținuturi din Imperiul Austriac și Imperiul Rus: «(...) țara mea este orice loc de pe Pământ unde se vorbește românește, și istoria națională este istoria întregii Moldove și Țării Românești, și cea a fraților din Ardeal.» Prim ministru și ministru, el a fost unul din cei mai influenți intelectuali români din generația sa, devenind și un reputat publicist cunoscut pentru revista „Dacia Literară” (unde era redactor șef) și în calitate de profesor la Academia Mihăileană.

C.A. Rosetti prezenta situația, din 1859, sugestiv: „Lupta este astăzi mai cu seamă între cei care vor să menție trecutul și între cei care vor transformarea societății”. În „**Tribuna Poporului**” din Arad (nr.20 din 1/14 februarie 1903) se relatau evenimentele din 1859, într-un stil. educativ, în articolul „**Ziua de 24 ianuarie v.**”. Reproducem pasaje (în scrierea timpului) și principalele discursuri (ce ar merita incluse în toate manualele școlare), cuvântările lui Kogălniceanu și Boerescu tranșând lupta dintre forțele unioniste și cele reacționare: «Aniversarea a 44-a a Unirii Principatelor române (...) s’a serbat Vineri, în toată România, ca o zi de sărbătoare națională, cum este declarată chiar prin lege.(...): Șansele de a fi ales le avea deci C. Negri. Trei-zeci și doi de deputați s’au întrunit în preseara alegerii în conferență particulară, pentru ? lua hotărâre finală asupra alegerii lui Negri, sub cuvânt, că: “nu vor vota pentru unul care vrea împrumutarea țării”. Atunci se scula M. Cogălniceanu și zise: “dacă e pe așa, nici eu nu-mi dau votul pentru cel ce a doua zi m’ar trimite la ocnă, căci să scii, eu încă am fost și sunt pentru îmbunătățirea sorții țeranului”. După lungi și înfocate desbateri, deputații ajunseră în fine la înțelegere perfectă, proclamând de candidat pe unul care nici nu era în combinație, pe colonelul Alexandru Cuza, om foarte onest, inteligent, cu totul desinteresat, dar indiferent și nepronunțat în cele politice. La oarele 2 după miezul nopții s’a terminat conferența cu rezultatul acesta.»

Prezentând desfășurarea efectivă a alegerilor și entuziasmul popular după aflarea veștii alegerii domnitorului, articolul continuă cu un discurs memorabil:

«Eată acum vorbirea lui Cogălniceanu rostită colonelului Alexandru Ioan Cuza, după alegerea sa de domn al Moldovei:

- **Măria Ta!** După o sută cincizeci și patru de ani de dureri, de umiliri și degradație națională, Moldova a intrat de nou în vechiul ei drept, consfințit prin capitulațiile sale, dreptul de a-și alege pe capul seu, pe Domnul.

Prin înălțarea Ta pe tronul Lui Ștefan cel Mare, s'a înălțat însă-și naționalitatea română. Alegându-te pe Tine de cap al său, neamul nostru a voit să împlinească o veche datorință către familia Ta, a voit să-i răsplătească sângele strămoșilor Tăi, vărsat pentru libertățile publice.

Alegându-te pe Tine domn în țeara noastră, am voit să arătăm lumii, că întreaga țeară dorește: om nou la legi nouă!

Măria Ta! Mare și frumoasă îți este misiunea. Constituția din 7 August însemnează o epocă nouă și Măria Ta ești chemat să o deschizi! **Fi deci omul epoci!** Fă, ca legea să înlocuiască arbitrajul. **Fă, ca legea să fie tare.** Ear' tu, Măria Ta, **ca domn, fi bun, blând,** bun mai ales pentru aceia, pentru cari cei mai mulți domni din trecut au fost nepăsători sau răi!. Nu uita, că cincizeci de deputați numai team ales domn, dar ai să stăpânești peste două milioane de oameni.

Fă dar, ca domnia Ta să fie domnie de pace și de dreptate. Împacă patimile și urele dintre noi. Introdu de nou în mijlocul nostru strămoșeasca frăție. Fi simplu, Măria Ta, fi domn, cetățean. Urechea Ta să fie deschisă pururea pentru adevăr și închisă totdeauna pentru minciună și lingușire. Porți un frumos și scump nume, numele lui Alexandru cel bun. Să trăiești dar mulți ani, ca și dânsul, și să faci o Doamne, ca prin dreptatea Europei, prin desvoltarea instituțiunilor noastre, prin sentimentele tale patriotice, să putem de nou ajunge acele timpuri glorioase ale nației noastre, când Alexandru cel bun zicea ambasadurilor Împăratului din Bizanț, că:

„România nu are alt ocrotitor, de cât pe Dumnezeu și sabia sa.

Să trăiești Măria Ta!"

(va urma)

Marius HALMAGHI

Sursa online:

<http://www.tribuna.ro/stiri/cultura/2018-marea-unire-si-tribunismul-v-132203.html>

